

Veel aandacht voor nieuwe rassen en de teelt van Elstar en Conference

Interessante klantendag van WTE Fruitadvies

Tijdens de jaarlijkse klantendag van WTE Fruitadvies werden dit jaar op 8 augustus vier bedrijven bezocht. Met name de ontwikkeling bij de nieuwe rassen en de teelt van Elstar en Conference werden belicht.

Marijke van Schaik
vakredacteur Fruitteelt
mvschaik@nfofruit.nl

Op het bedrijf van Cilia Reuvers in Altforst werd Sweet Sensation in het tweede groeijaar bekeken. Na wat aanloopproblemen met natte plekken op de zware klei in het perceel stond de drie hectare er na drainage nu mooi roodgekleurd bij. Reuvers verwacht gemiddeld zo'n 6,5 kg per boom te oogsten. De twee speerpunten die tijdens de klantendag uitgebreid werden besproken, waren de kopgroei en de bestuiving. Reuvers: "Het bloeiweer is toch wel heel bepalend." Ronald Vermeulen van Next Fruit Generation gaf aan dat er in onderzoek veel gekeken wordt naar de bestuiving. Wat betreft de groei heeft Reuvers gekozen voor een spilenaanplant met een dubbele kop. Reden hiervoor is de verse grond en dat de bomen zo beter in bedwang te houden zijn. Anton Jongerius van Fruitconsult merkte op dat de teelt van Doyenné du Comice momenteel goed wordt bekeken met de komst van de rode variant. "In de afgelopen twintig jaar hebben we onwijs veel gedaan aan de groei van Conference, maar niks aan Doyenné. Denk aan de problemen met kopgroei en beurtjarigheid. Als je ziet wat we de laatste vier jaar hebben bereikt na twintig jaar niks doen, ben ik daar heel tevreden mee." Zowel Wouter van Teeffelen van WTE Fruitadvies als Jongerius is het erover eens dat het wortelsnoeien van bomen

De groep bekijkt een oude en jonge aanplant V-hagen.

Foto's: Marijke van Schaik, NFO

eind 2010 cruciaal is voor de geslaagde groeiremming en vruchtzetting bij Reuvers.

Maribelle

Op het bedrijf van Matthieu Gremmen in Horsen werd de Maribelle-appel bekeken. Volgens Gremmen is er van over de hele wereld belangstelling voor het relatief makkelijk te telen en weinig ziektegevoelige ras. Het ras staat bij hem in het tweede groeijaar. Gedund heeft hij niet, met als simpele reden dat de appels anders toch wel vrij grof zouden worden. De discussie clubras kwam uiteraard ook nog even om de hoek kijken. Volgens Van Teeffelen is de Maribelle juist meer een tegenbeweging van de andere clubrassen. "Het is een vrij clubras", aldus Gremmen. Een teler kan zelf kiezen of hij wel of niet afzet via de club. Vooral voor de buitenlandse telers heeft dit volgens Gremmen voordelen. Zij staan volgens hem nogal sceptisch tegenover het concept clubras, maar met Maribelle zijn er dus mogelijkheden. Tijdens de open dag van Maribelle op

17 september wordt de nieuwe website bekendgemaakt en is er meer informatie over de nieuwe merknaam voor het clubmerksegment van de Maribelle.

Naast Maribelle investeert Gremmen ook in Conference. Dit voorjaar heeft hij een nieuw blok Conference aangeplant en machinaal dichtgereden. "Dit scheelt enorm wat betreft arbeid, dat doe ik de volgende keer weer zo."

Er ontstond nogal wat discussie over de vijfde losse tak in de nieuwe V-haag aanplant. Behouden of wegknippen? Gremmen heeft ervoor gekozen om een sterke dominante vijfde tak met beleid te breken en deze horizontaal op de draad te leggen. "Deze laat ik dan een à twee jaar zitten, die brengt de rente en aflossing op." Van Teeffelen was toch behoorlijk sceptisch over die extra tak: "Die slokt alles op." Gremmen benadrukte wel dat de vier takken prioriteit hebben en uiteraard niet ten koste van de groei van een concurrent mogen gaan.

Sinds drie jaar heeft zijn bedrijf fertigatie.

"Een peer heeft toch wat meer vocht nodig. Ik heb het precies op het goede moment aangelegd met al die droge jaren." Beregenen doet hij liever niet vanwege zwartvruchtrot. De ervaring leerde bovendien dat bij de oudste V-hagen, die met een schuin mes werden gewortelsnoeid, het nat houden van de wortelstrook met fertigatie veel makkelijker is.

Kwaliteit belonen

"Je hoeft de gebroeders van der Zandt niet te vertellen hoe zij Elstar moeten telen, dat doen ze al jaren heel goed", stelde Van Teeffelen enthousiast. Alouis en Roland van der Zandt uit Puiflijk (de derde broer is afgelopen winter uit het bedrijf gestapt) telen maar liefst 23 hectare Elstar. In totaal telt het bedrijf (waar alles op 3x1 meter staat), inclusief een hectare peren, circa 40 hectare. Daarvan bestaat ook 12 hectare uit Kanzi, waarvan nu 9 hectare onder netten staat. "Over de appel op zich zijn er wat twijfels, maar ik vind het concept heel goed." Alouis van der Zandt heeft Kanzi staan in het 2^e, 3^e, 4^e, 6^e en 7^e plantjaar. Jukken heeft hij niet aangebracht, hij bindt de takken wel op waar nodig. "Ik ben er altijd wat terughoudend in. Ik moet er dwars doorheen kunnen lopen. Ook heeft hij bewust niet gekozen voor fertigatie. "Ik zie er wel pluspunten in hoor. De eerste paar jaar is het heel mooi, maar daarna zie ik er minder de meerwaarde van in." Opmerkelijk is zijn

Matthieu Gremmen breekt de vijfde tak horizontaal op de draad.

schema wat betreft bladvoeding; algemeen bekend is toch dat nieuwe rassen vrij behoeftig zijn. "Wij spuiten eigenlijk geen meststoffen, alleen wat ureum en bitterzout. Wij zien er geen nadelen van zoals bij lenticelspot." Wel benadrukte Van der Zandt dat de voedingstoestand in de grond

Wouter van Teeffelen (links) en Alouis van der Zandt onder de hagelnetten.

goed moet zijn, inclusief een juiste pH. Waarover hij minder over tevreden is, is de kanker in de bomen. "Heel goede bomen krijgen, dat is erg belangrijk. En er bovenop zitten." De teler heeft de problemen met kanker redelijk onder controle. Wel kostte het hem enkele minuten voordat hij alle maatregelen had opgenoemd die hij daarvoor neemt. Hij draait nu ook mee met het vruchtboomkankervoorspellingsmodel Bodata en dat gaat volgens hem heel goed. Over zijn hagelnetten was Van der Zandt in de beginjaren toch wat positiever dan nu. "In een laat jaar zie je dat de kleuring toch ook wat verder naar achteren schuift." Het witte net is inmiddels wat grauwer geworden, vindt hij, en dat is iets wat hem toch wel zorgen baart. Met de latere kleuring schuift de rijpheid volgens PPO-onderzoeker Frank Maas toch ook wat naar achteren. Voor wat extra kleuring spuit hij met monokaliumfosfaat (MKP). In 2010 behaalde Van der Zandt in totaal 82 procent Kanzi-kwaliteit. Hij is van mening dat de Nicoter-kwaliteit mag verdwijnen; die geeft alleen maar verstoring op de markt. Het Kanzi-concept spreekt hem aan omdat je wordt beloond voor kwaliteit. Bij de Elstar vindt hij dit toch wel een mankement. Hij verwacht rond het weekend van 20 augustus met de Elstar-pluk te beginnen. Hij heeft een volle oogst, ondanks dat hij aangaf dat hij een sterke rui heeft gehad en ook nog extreem veel handdunning heeft uitgevoerd. Ook chemisch is er in de bloei nog ingegrepen. Ondanks de grote oogst die er in Nederland hangt, was hij vrij positief over de prijsvorming, alhoewel het wel iets minder zal zijn dan afgelopen jaar. "Ik geloof niet in herhaling van het dramajaar van 2009." Afgezien van dat jaar gaf hij aan altijd een goed rende-

ment van de Elstar te hebben. "Je moet wel zorgen dat je in het topsegment zit, dan heb je toch dat stuivertje extra, maar meer ook niet hoor", benadrukte hij.

'VersVanHier'

Van Teeffelen heeft naast zijn bestaan als fruitteeltvoorlichter ook een fruitbedrijf, samen met Walter Ruis in Lithoijen. Ruis heeft daarnaast met zijn ouders ook nog een eigen fruitbedrijf van 20 hectare met Elstar, Jonagold en Conference. Ruis en Van Teeffelen telen samen op 6,5 hectare peren, waarvan 90 procent Conference (spillen op 3,2x1,2m in 2008 aangeplant). Van Teeffelen: "Hoe dit perceel is opgezet? Ik zou bijna zeggen economisch." Hij bedoelde daarmee uniformiteit in de aanplant, gericht op arbeidsefficiënt werken, het bezit van twee tunnelspuiten en de keuze voor een spillensysteem. "Een V-haag heeft wellicht wat meer productie en een hogere plukprestatie, maar bij de spil heb je weer lagere investeringskosten."

Zowel Reuvers als Van Teeffelen had bij sommige Conference-bomen het probleem dat die achterblijven. Of het nu pear decline of onverenigbaarheid is, daar twijfelden beiden nog wat over. Van Teeffelen wees bij bomen met roodverkleuring pear decline als oorzaak aan maar Maas nuanceerde dat ter plekke. "Als de perenblaadjes in de loop van het seizoen rood worden, dan wijst dit op pear decline. Maar dan nog kunnen we dat niet altijd als ziekteverwekker vaststellen."

Ruis heeft enkele jaren terug, samen met andere groenten- en fruittelers uit de regio Oss/Uden, het concept 'VersVanHier' opgestart. De elf telers leveren inmiddels aan circa twintig supermarkten in de regio en mogen daar hun producten aanvoeren onder het label 'VersVanHier'. Ruis is zeer te spreken over het afzetconcept: "Wekelijks lever ik zo'n 10 ton fruit af." De Elstar is hierbij het hoofdtras, mede daarom heeft hij de oppervlakte Elstar op zijn bedrijf de laatste jaren fors uitgebreid. ❖

Cilia Reuvers en Anton Jongerius (rechts) bij de Sweet Sensation.

